אורות — קריאה גדולה

"ההכרח" הוא עכשיו הפתגם היותר שגור בעולם, ודוקא קול המון זה יהפך לקול שדי בידי חכמי לב וקדושי רעיון, דוקא הנחש יהפך למטה האלהים, אשר בו יעשו אותות ומופתים למען דעת כי לד' הארץ.

ההכרח, הכרח החיים ומרירות סבלם, יביא את האורה האלהית לעולם. ההכרח יסגל את הלבבות להפתח לקבל את האור הגדול של זוהר האמונה בכל הדר גאונה.

נדמה הדבר כאילו העולם מתמוטט הוא וכושל, מתמזמז ומתמסמס, תחת ענות יד הכפירה הגסה המפלצת הבלה היבשה והאכזריה הרובצת עליו. השלהבת האלהית מתלקחת בקרב הלב פנימה, בקרב כל רוח ונפש, מכה גלים גדולים, סוערים מגלי כל ים, היא עולה שמים ויורדת תהומות בחדרי כל רוח ונפש, והכפירה האיומה, השפחה הבלה בת העבדות הבזויה, סוגרת בעדה את בריחיה לבלי תראה החוצה, היא יראה מאד מאורה הבהיר, היא האחרונה יודעת שבניצוץ זך אחד מרשפיה של השלהבת האלהית תכלה כליל. אבל כל אשר תוסיף לשים מחנק לה, כל אשר תוסיף לעצור בעד נשמת אלהים חיים הגדולה והחזקה אשר בנשמת כל חי, כה תוסיף זאת הנשמה לאגור את חילה פנימה, ובמלאת ספקה הנה תצא ברעם ורעש בקול נפץ וזרם "כיום הרג רב בנפול מגדלים".

הנה יום בא ולא ירחק חק, והאנושיות תתעורר כדוב שכול וכארי על טרפו להנקם מהכפירה הבזויה בעד כל רעתה אשר עוללה לה, בפתע תבקש להשליך ממנה את עבותיה, בחמה גדולה ובקצף גדול תבקש ממנה את נקמת החיים הטובים, את השלוה והעדן של הדעות הטהורות, של החיים הטהורים והזכים אשר שללה ממנה, שללה ותאבד, שמה למרמס, מבלי אשר יש לה כח, לאותה הרשעה, להשיב תמורתם אף חלק אחד מני רבבה. הבהלה הזעומה, שעל ידה ערבבה הכפירה את העולם, להמם את המוחות ואת הלבבות, להעביר את האדם על דעתו ועל דעת קונו, תעבור ותשקוט, והדעה הצלולה והמתונה היודעת ג"כ איך לחיות ואיך להתבונן, איך להשקט איך להתלהב. והגבורה האלהית, היודעת לכונן גוי איתן ועם אדיר בקודש, תקח את מקומה בחיים, ושבט בקורת של מוסר אכזרי תניף על השפחה אשר העיזה לרשת את גבירתה, על העבד אשר התנשא למלך וחותם העבדות חקוק לעד על מצח נשמתו.

"החפש" זאת התרועה ההולכת עם התקיעה של ההכרח, הוא יצא כארי נורא ממסגרתו, אשר ירמס בזעפו את הכפירה כרמס תולעת, ארסית בזויה ומגואלה. תשוקות החופש תבא למרום פסגתה, והאדם יכיר שהוא יש לו רשות לחיות ברוחו פנימה כאשר הוא, כפי חפץ הטבע האביר של נשמתו החיה, והנשמה הזאת חיה רק באלהים. באין אמונה עמוקה זוהרת, אין לה חיים ואורה, היא מתנודדת כצל ומתדכאת ביסורים נוראים וצחיית צמא אכזרי, ומי מעכב על ידה, מי לא יתן לה לחיות באלהים, מי מפריח צפור שמים זאת מקנה, מי ישים אותה בסוגר, מי יעצרנה מלשוט מלא רחבי שמים, מקום הזוהר והאויר הרענן המלא אור וחיים ? הנשמה נשמת האדם בעצמה תכיר מיד את אויבתה, במבט בוז ושאט נפש תשקיף על פני השפחה הנחרפת, אשר תתגלה בכל נבלותה, אחרי אשר יקרע ממנה המסוה של הדמיון החשוך והלוהט, שהספיקה איזה זמן לשים על פניה הסכלים והמגועלים. "הדשאים עומדים על

פתחי קרקע", ההכרה האמתית הזאת הולכת היא וקרובה. אסיה, ואמריקא, ואירופא הנאורה וכל העולם הממודן בכלל כבר נלאו נשא את סבל עול הכפירה הקשה המכבדת על האדם ועל רוחו, יותר מכל תכסיס של אמונה היותר טרחנית ונתון לא תתן מאומה.

במצב של צחיית צמא כזאת יתנפל האדם אל מעין האמונה, בכל לב ונפש ישתה יגמא מכוס נחל העדנים של אור אלהים עליון. אבל האדם הוא כבר מנוסת במסה, הוא כבר יודע היטיב מה היה אחריתו עת אשר שתה לרויה את מי האמונה עם כל הרפש והטיט אשר גרש הים הגדול הזה במשך הימים, אחרי אשר המו חמרו מימיו. ע"כ יאבה לשאוב בכל לב ונפש מים טהורים מפלג אלהים.

הרוח התוקף את כל האנושיות תקף ג"כ את איזה חלק מבנינו. אמנם יותר קרובים אנחנו למקום האורה, יותר קרובים למעין החיים, יותר מלאים בחיי הנשמה האלהית, אשר הרבינו לינק ממנה מימי עלומינו עד ימי זקנה ושיבה. מוצל הוא ישראל ממארת אלהים זאת באמת, ואם נדמה לנו שעול הכפירה השתרג ועלה על צואר רבבות מבנינו, וישם בסד רגלם ועתה הם כמפרפרים, בין החיים והמות, לא ידעו חיים ומנוחה, לא ידעו עדן שלות תם, והם צמאים להרטיב את חכם היבש, הנה קרובות הן העינים להיות מתפקחות. קצרה רוחם בעול הברזל של הכפירה, שנתהפכה בתקופה קצרה למין אמונה קנאית וחצופה, והנם דופקים על דלתי תשובה, שאך נדמים להם כאילו הם סגורים לפניהם, בשעה שאך דחיפה אחת מספקת היא לפתח את השערים לרוחה, "פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים", בזקניו ובצעיריו, מחנה גדול כמחנה אלהים.

אחינו היקרים, חכמי תורה, וסופרים משפיעים ! גם אנו נואלנו וחטאנו. למדנו וחקרנו, פלפלנו וחדשנו, כתבנו וציירנו, אבל שכחנו את האלהים ועזו, לא שמענו לקול נביאי האמת, לקול מעולי חכמי דורות עולמים, לקול הצדיקים והחסידים, חכמי המוסר וחכמי העיון והרזים, שצוחו והכריזו בקולי קולות כי סוף הנהר של התלמוד המעשי לבדו להיות יבש וחרב, אם לא נמשוך לתוכו תמיד מים מני ים, מימא דחוכמתא וקבלה, מים דעת האלהים, מים טוהר האמונה הטהורה הנובעת מנשמתנו פנימה משרשה ממקור החיים.

עתה בא הקץ, הננו קרואים בתחיתנו הלאומית לתבע את עלבון האדם כלו, עלבון הנשמה האלהית, שבידינו הופקדה לרוממה ולשגבה, נשמת אלהים חיים, הצריכה להתפשט על כל העולם כלו, להאירו ולהחיותו, האורה היוצאת מתוך אור התורה ואור הנבואה, השוה לכל נפש ומחיה כל חי, בחזקה הוא נתבע ממנו, עתה לעת קץ.

ובתוך הארת התחיה, יבא לנו הגורם הכללי, ההכרח, וישיב אותנו אל אור החיים, יפתח את אור האמונה ממסגרותיה, לחכמת ישראל המקורית, החפשית מכל עול נכר, לחכמת אלהים חיים הקבועה באוצר החיים שלנו, הוא יביא אותנו לידי תלמוד קבוע, לחכמת האמונה, לכל צדדיה לנגלותיה ולנסתרותיה. למען נחיה באורה וברוח אמיץ נקרא בקול מארץ חיים, ממקום אשר שם אלהים הופיע ועדי עד אוה למושב לו :

בית יעקב לכו ונלכה באור ד' !